

Bunden eller fri?

När jag var ung präst gjorde jag allvarliga försök att få mina konfirmander att se det kristna budskapet som en väg till att bli en fri människa. Nu menar jag på det andliga och mentala planet. Mina försök handlade om att tolka bibeln som en hjälp till att förstå sig själv och våga var den unika människa som vi är.

Inte något lätt projekt precis och hur skall en 15 åring förstå det första Guds bud: *Du skall inga andra gudar hava jämte mig!* Killarna var fullt upptagna med att spela fotboll, meka moppe, och tycka att morsan var tjugig och farsan var kass som bara höll med morsan. Tjejerna var fullt sysselsatta med att sköta sina hästar, kolla på varandra, sminka sig och kolla senaste sms. så vad har Guds tio budord för plats på tonåringarnas marknadsplats?

Det verkade som jag kom för sent för att tränga mig igenom alla måsten i en värld som är en spegel för vuxenvärlden. Barn är fallfrukter allihop fast vi har svårt att acceptera det. Vi vill inte att de gör samma misstag som vi själva gjort. Om vi för en stund kunde stanna upp och se på livet så verkar det som om vi alla var med på tåget och att spåret var lagt för oss.

Mitt försök att nå fram till konfirmanderna var att påstå att Guds första bud handlar om att inte jämföra sig med någon annan människa. För så fort vi jämför oss med andra så förnekar vi att vi själva är unika. Det går inte att jämföra sig eftersom det bara finns en som är som jag och det finns bara en som är som du och päron och äpplen är inte samma sak.

Mina försök hade ingen större framgång och idag vet jag att människor inte klarar att leva utan denna ständiga jämförelse med andra i samma situation. Det går att jämföra allt, jeans, telefoner, datorer, näsor, resultat på skrivning, hästar, hockeymål, allt omöjligt och allt tänkbart, huvudsaken att vi kan placera in oss i en rangordning. För det finns alltid någon som är bättre än jag och det finns alltid någon som är sämre än jag och allt detta är en trygghet att finns med på skalan men inte sticka ut från normaliteten.

Av många ambitioner i mitt liv så har jag fått ge upp hoppet om att vi människor kan leva utan jämförelse. Vi ”älskar” jämförelser och brinner till om vi kan komma på orättvisor mot oss själva. Så jämförelser är roten till avundsjukor, kamper, tävlingar, grannosämja, statusjakt – nej listan blir tråkigt lång så låt oss slippa.

Så enkelt om vi slapp allt det där om vi varje stund sa till oss själva: *jag är unik, ojämförbar med någon annan, en helt egen skapelse utan motstycke*. Kanske skulle vi bli gladare och mer generösa om vi slapp den bundenhet som finns i att vara inklämd i ett system av jämförelser.

*Per-Arne Bengtsson, präst i Svenska kyrkan
mejl: per-arne.bengtsson@svenskakyrkan.se*